

96
Βιβλίο**Μύηση στην Τέχνη**

Το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, με τις «υποθήκες» και «παρακαταθήκες» που άφησε ο Εμμανουήλ Κάσδαγλης — άνθρωπος με βαθιά αγάπη για τον πολιτισμό, τις επιστήμες και τις τέχνες — συνεχίζει το σημαντικότερο εκδοτικό του έργο, με βιβλία αναμφισβήτητης αξίας. Τέτοιο βιβλίο, άγνωστο μέχρι τώρα στην Ελλάδα (παρ'ότι πρωτοεκδομένο από το 1950 και πολυμεταφρασμένο), είναι το «**Το Χρονικό της Τέχνης**», ένα «κλασικό έργο» του Αυστριακού ιστορικού της Τέχνης Ερνστ Χ. Γκόμπριτς, επί δύο σχεδόν δεκα-

ετίες διευθυντή και καθηγητή της Ιστορίας της Κλασικής Παράδοσης στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, στου οποίου τη θεωρητική και μεθοδολογική εργασία για τη σχέση τέχνης και ψυχολογίας, υποδοχής και πρόσληψης της τέχνης από τους ειδικούς και το κοινό, οφείλει πολλά η σύγχρονη επιστήμη της Ιστορίας της Τέχνης.

Το ογκώδες, αλλά «πανάλαφρο» και μαγευτικό ως ανάγνωσμα, έργο του Γκόμπριτς, στην τελευταία του, 16η, έκδοση που έκανε το 1994 ο ίδιος ο συγγραφέας, συμπληρώνοντάς την και με άλλους καλλιτέχνες του 20ού αιώνα και με νέο εικονογραφικό υλικό, μετέφρασε η Λίνα Κάσδαγλη. Το μετέφρασε με απλή αλλά «λάλουσα», καλαισθητική αλλά ανεπιτήδευτη και οικεία για τον μη ειδικό αναγνώστη γλώσσα, αφού έτσι το έγραψε ο Γκόμπριτς, θέλοντας να μνήσει στην Τέχνη κυρίως «νεαρούς αναγνώστες ανάμεσα στα δώδεκα και στα είκοσι». Ο συγγραφέας πίστευε ότι «όλα μπορείς να τα πεις με μια γλώσσα τόσο απλή που να τα καταλάβει και ένα παιδί» και ότι τα βιβλία για νέους δεν πρέπει να διαφέρουν από τα βιβλία για ενήλικους — «εκτός από ένα σημείο: ότι έχουν να αντιμετωπίσουν τους πιο απαιτητικούς κριτές...». Ο αναγνώστης του υπέροχου βιβλίου, ξεκινώντας από τα σπήλαια του Λασκώ και καταλήγοντας στα αισθητικά κινήματα του αιώνα μας, «ταξιδεύει» στο μακράνω, «παράξενο και συναρπαστικό χώρο» της τέχνης και μαθαίνει να βάζει «μια κατανοητή τάξη στα ονόματα, στις περιόδους και στους ρυθμούς» της. Η διαλεκτική μύηση του από τον Γκόμπριτς αρχίζει έτσι: «Στην πραγματικότητα, η Τέχνη δεν υπάρχει. Υπάρχουν μόνον οι καλλιτέχνες. Κάποτε ήταν οι άνθρωποι που πήραν χρωματιστό χώμα στα χέρια τους και σχεδίασαν πρόχειρα στον τοίχο της σπηλιάς τους ένα βουβάλι. Σήμερα μερικοί αγοράζουν χρώματα και σχεδιάζουν αφίσες για τους τοίχους. Δεν έκαναν και δεν κάνουν μόνον αυτά, αλλά ένα σωρό άλλα πράγματα (...)

Αρ. ΕΛΛΗΝΟΥΔΗ

E.H.GOMBRICH

ΤΟ
ΧΡΟΝΙΚΟ
ΤΗΣ
ΤΕΧΝΗΣΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ